

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sudan.

Interesul general pentru umanitate și civilizație tot mai mult iese la iveală pe țărmurile Nilului.

Privirile omenimei sunt ați din nou îndreptate spre locurile roditore din apropierea isvórelor Nilului, locuri ocupate de către europeni și date culturii și civilizației.

„Quid novi ex Africa?” această întrebare a străbunilor noștri din timpurile răsboielor punea se repetă și ați.

Di de di căutam prin diare rubrica specială despre Africa, di de di ne întrebăm și noi: Quid novi ex Africa?

Pe la jumătatea veacului nostru au străbătut scrutații prin centrul Africii și au descoperit lacurile cele mari, leagănu în care se adăpostesc în pruncia lor miile de riulețe, cari serpuiesc pe cstele munților vecinici acoperiți de zăpadă, cunoscuți din antichitate sub numirea de „montes lunae” (munții lunei) ați însă sub numirea indigenă *Ruvenzori*.

Ca minune sunau la urechile europenilor vorbele despre frumsețea locurilor, despre văile roditore percurse de riul Nil, și de multe riuri laterale, cari curg prin ținuturile Darfur, Bahr el Gazal, de-a stânga Nilului apoi din părțile Abissiniei, cari se varsă parte în ramura numită Nilul Albastru, parte în riul principal după întrunirea ambelor ramuri în apropierea orașului Chartum de tristă aducere aminte.

În Egipt ajunsese la domnie un om energie, care își pune în gând întinderea domniei Egiptului până sus la isvórele Nilului, care este isvorul de bogăție al Egiptului.

Se începe expediția pe Nil în sus. Victorie urmăză după victorie, una după alta cad țările cele bogate, în mână puterii egiptene, și expedițiile Chalifului Ismail sunt puse în asemănare cu triumfurile lui Alexandru cel mare.

Un teritoriu imens sub numirea de Sudan vine sub domnia Egiptului și guvernori europeni sunt chemați a introduce civilizațiunea, a lăți lumina în aceste locuri, peste cari a domnit întunecul și tirania crasă a domnitorilor indigeni.

Aceste grandioase cuceriri ale energicului Ismail au reclamat jertfe materiale, vistieria statului s'a golit, și a intervenit Europa cu curatela asupra Egiptului.

Influență preponderantă a câștigat la această curatelă Anglia, și asupra ei a căzut și sarcina de a guverna țările ocupate.

Lăcomia guvernorilor trimiși în acele provincii îndepărtate, stricta cu care esecutau legile, uneori și tractarea barbară față cu indigenii, oprirea câștigului principal — a negoțului cu sclavi — au provocat mari nemulțămiri.

În 1883 în fruntea nemulțumirilor se pune un om de o excepțională energie, care din șef al unei secte religioase devine conducătorul indigenilor în lupta cu armatele engleze și egiptene. Una după alta cad în mâna resculaților provinciile cele mai aproape de ecuator, la locul prim vine bogata provincie Bahr el Gazal, urmăză Darfur, apoi vine Cordofan Sennar, Berber

și Dongola. Mai mult se susține cetatea Chartum, reședința guvernului.

La 26 Ianuarie 1895, cade și cetatea acesta, guvernorul Gordon cade sub sulitele Mahdiștilor. Conducătorul resculaților Mahdi se dă de proroc al Domnului, al puternicului Allah, și întreg Sudanul devine împărăție sub despotismul Chalifului Abdullahi, care a urmat după Mahdi, răposat nu mult după cucerirea Chartumului.

Amploiații europeni din Sudan cad în robie trupescă și sufletescă, și rdele civilizației sub guvernarea europenilor în timp de aproape 30 de ani, sunt nimicite.

În regiunile ecuatorului se mai susține cu armata egiptenă un singur amplotat militar. Emin pașa respinge atacurile Mahdiștilor, și guvernează în numele Egiptului.

Ca o insulă în mijlocul mării rămâne provincia ecuatorială cu Emin pașa în centrul Africii.

Comunicațiunea spre nord era tăiată de Mahdiști.

Era deschisă calea spre mēdă-qi, prin țările Unjoro, Uganda, Caragve, Unyanyemb, Unyamvezi, Ugogo spre Zanzibar, și corespondența o purtau călugării dela misiunile creștinesci, întemeiate de biserica anglicană.

Dar nici această cale nu a mai rămas deschisă. În Uganda cea puternică mōre regele Mtesa cel iubitoriu de europeni și urmăză Maanda, care alungă misiunile creștine din Uganda și țipetul de de-p-rare al guvernului închis în centrul Africii, tot mai rar străbatea la urechile Europei.

În Anglia se formeză o societate cu scopul de a elibera pre Emin din prinsōre în provincia ecuatorială.

În fruntea expediției se pune renumitul călătoriu african, americanul H. M. Stanley, care încercă a străbate Africa din apus spre răsărit.

Pe riul Congo în sus străbate expediția mai ușor, căci acela era navigabil și era în posesiunea statului Congo. Mai grea a fost comunicațiunea pe riul cel mai puternic, care se varsă din nord spre Congo, pe puternicul Aruvimi, și când cataractele dela Panga nu mai permit călătoria pe apă, aceea se continuă pe uscat, prin păduri seculare.

După chinuri și nevoi de 6 luni de zile la cari se espune numai voința de fer, care urmăresce un ideal sfânt, în mână numai de compasul, care niciodată nu te înșală, expedițiunea ese din pădurea Congo și dă de locuri roditore, dară locuite de popōre viteze și selbatice. După luptele cu greutățile din pădure, urmăză luptele cu popōrele Mazamboni.

Voința tare tōte le învinge, conducătorul expediției dă în Vadelai pe țărmul stâng al riului Nil dela eșirea acestuia din lacul Albert-Nyanza, și-l aduce în pace la Zanzibar și de acolo la Egipt.

În Sudan era barbaria nespuse de mare. Amploiaților rămași în prinsōre le succede a fugi, și istorisesc minuni despre terōrea ce domnesce în Sudan.

În iarna anului 1895 se eliberză din robie prin fugă fostul guvernor din provincia Darfur, Slatin bașa, și dă o icōnă grozavă despre terōrea ce domnesce în Sudan.

Telegramele mai prōspete ne aduc scirea, căarmata egiptenă în luna tre-

cută a cucerit din nou orașul Chartum, că armata Chialifului Abdullahi e aproape total nimicită, și că în scurt timp va domni earăși civilizațiunea pe aceste locuri fericite și binecuvântate de Dumnezeu.

Recucerirea provinciilor din apropierea isvórelor Nilului însemneză o eră nōvă de cultură și civilizațiune, pe care cu căldură trebuie să o salutăm.

Pactul.

În „Reichsrath”-ul vienez proiectele despre pact au fost primite în prima cetire, fără greutate. Faptul acesta a trezit speranțe optimiste, că dōră-dōră parlamentul vienez și-a recăpătat capacitatea de muncă.

Ministrul-președinte Thun și cel de finanțe Kaizl, vor fi zilele astea la Pesta spre a cere dela guvernul maghiar un nou provizoriu, întemeindu-și cererea pe faptul că parlamentul austriac a intrat ear în mer-sul regulat și așa vor putea trece pe cale parlamentară încheierea pactului.

Kossuthiștii sunt ofăriți rău că nu merge mai după ei, să nu se mai stee de vorbă cu Austria, ci să se declare „independența economică”.

Revistă Bisericească

Sf. Sinod al României.

I. P. S. Sa Metropolitul Primat din București a intervenit pe lângă ministerul cultelor, ca sesiunea de tōmnă a Sf. Sinod al României, să fie deschisă pe ziua de 12/24 Octombrie curent.

„Să iubim!”

Sub acest titlu „Unirea” propune un mare „iubileu” din incidentul împlinirii alor 200 de ani dela națiune. Ca eternisare a iubileului propune: un contramemoriu, memorandumul gr.-catolicilor dela Dorogh; lucru bun; apoi prefacerea „Unirii” în diar cuotidian; introducerea caledarului nou și un monument unirii! Măi, măi!

De-ale congresului sērbesc.

Am amintit că Conferența membrilor congresului bisericesc sērbesc, conferență independentă de comitetul permanent congresual — a fost convocată pe 13 Oct. n. la Carloviț de baronul Jivcovi.

Resultatul ședinței comitetului permanent al congresului îl cunoșcem, — ale acestei conferențe a membrilor însă, încă nu. Dar iată ce se vorbește și se scrie ca idei și porniri ce ar fi domnind printre membrii congresului.

Fiindcă inițiativa convocării Conferenței a pornit dela membrii „oposiționali” ai congresului, se dă ca sigur că Patriarhul cu episcopii și membrii „liberali” din congres, nu vor participa la conferența convocată de baronul Jivcovi. Și asta pentru divergențele de păreri, ce se manifestaseră altfel și în sesiunea ultimă a congresului. Patriarhul adecă e de părere, că în viitorul congres, să se dezbată dară la locul prim, precum cere ministrul, „Statutul autonom”, pecând opoziția (majoritate a congresului), nu voeste să recunoscă legalitatea actualului comitet permanent congresual care propune asta, ci cere alegere nōvă de comitet, și numai după acesta să între în desoaterea statutului, cu noul comitet.

Conferența cam în jurul acestei chestii va lua decisi, și privitor la întrebarea, că în ce chip să cerce a capacita pe guvern asupra situației bisericești sērbesci, în scris sau prin o deputațiune ce verbal să-i desfășure stările?

Efectele, nu le plac!

Se știe că legile politice bisericesci au fost aduse de partidul liberal maghiar, în alianță cu cel Kossuthist. Diceau că introducerea acestor legi, e nici mai mult, nici mai puțin, o „a doua cucerire a patriei!”

Și acum tocmai organele fruntașe ale acestor partide se plâng contră efectelor arătate de praxă. De pildă în „Egyetértés” dela 8 Oct. aflăm o notiță, în care se dice între altele:

„În comuna Habura (comitatul Zemplin), dela introducerea legilor politice-bisericești, domnesc tot stări destrăbălate! Matriculantul care șede de regulă în Mező-Laborez, de unde dacă e vreme frumōsă vine într-o oră cu biciclu la Habura, — adeseori, ca și acum, nu se pōte găsi de fel! Și acum deja două săptămāni decând două părechi de însurāci din Habura, îl așteptă zilnic în zadar, și au știricit după el și prin împrejurime, dar nu-l pot afla nici pe el nici pe substitutul său! Nu e ore pagubă de cele 600 fl. ca plată și de celelalte necesari, ce fac iar vre-o 200 fl?”

Ba prea pagubă! răspundem și noi. Dar aceste reflecții și porniri de nemulțumire se le fi avut „providențialii națiunii”, Kossuthiștii, înainte de a vota acele legi în parlament, și ați n'ar avea de ce exclama și ei la finea notiței, ceea ce subscriem bu-curoși și noi, că:

„A prāda banii pe lucruri de nimic, totuși e păcat!”

Conferențe învățătorești

Conferența dela Mediaș.

Dăm în cele următoare cuvēntarea, cu care comisarul consistorial Dimitrie Moldovan, protopresbiter al tractului Sighișorei, a deschis conferența învățătorească din Mediaș la 18 August v. 1898.

Motto: „Națiunea cea luminată sbōră la pământul promisiunei, unde curge lapte și miere, ăr cea întinsecată rămāne îndērpt, rătăcind și cădēnd pe cale!”

Marele A. bar. de Șaguna.

Onorabilă conferență învățătorească. Când privește un popor la trecutul său, și-și asamănă prin o icōnă fidelă starea lui de mai nainte cu starea lui prezentă, i-se nase esaminând aceste stări, idei nōve și nōve, despre cum ar putea progresa și mai bine în tōte ramele din viață.

Poporul român, Onorabilă conferență învățătorească, a trecut, sērmānul, ca nici unul, prin o scōlă de suferințe amare, suferințe ce numai el a putut să le suporte cu atātă indulgență, suferințe de sute de ani, sub a căror sarcină îmbrāncea, și nu-i remase alta de cât ca în credința-i strămoșescă, cu sperānță în Dēu să strige ca odinioară bolnavul dela apa Siloamului: „Dōmne om nu am!”

Deșteptat de vōcea timpului și întărit chiar prin suferințele sale, a început de patru decenii a respira și poporul nostru mai liber, iar cătușele grele cu care era legat în nesciința sa spre progres, i-le-a deslegat, la insistența energică ne mai pomenită a prea demnului Archiepiscopiu odinioară Baron de Șaguna — Maestatea sa Preagrațiosul nostru Impērat-Rege Francisc Iosif I.

Acest principiu al păcii se îndură preagrațios spre poporul român, și în special spre biserica noastră ortodoxă română apăsata mai nainte, și-i deschisă drumurile spre luminare, spre cultură.

Astfelu poporul român se ivesce, după încordatele și continuele lupte ale Marelui arhiepiscopiu Andrei Baron de Șaguna, din grația preabunului nostru Monarch, înaintea lumii cu energica și dreapta pretențiune de a eși de sub tutoratul altor popore, de a trăi ca popor liber și ca atare de a lua parte activă la afacerile ce privesc patria și viitorul ei.

Semnele de viață ce li-a dat poporul român de un timp încôce, și anume activitatea ce a început a desvolta pe câmpul culturai și al civilizației, sunt fapte ce dovedesc în modul cel mai eclatant, că poporul român a ajuns la cunoștința de sine, și că el cu pretențiunea de a se pune în pozițiunea ce compete unui popor liber, unesce tot-odată și un cuget serios, o voință tare, de a se face și demn de pozițiunea ce o preține. Pentru de a se putea convinge ori și cine despre adevărul acesta mare, n'are decât să privească la sutele de institute publice pentru crescerea și luminarea tinerimei, la frumoșele fundațiuni și stipendii, la nobilele reuniuni pentru scopurile filantropice, la multele însoțiri de lectură, și în fine la mărșă Asociațiune pentru literatura și cultura poporului român, — cari toate se înființară în mijlocul nostru abia de 3--4 decenii, — și rorul leului la înființarea acestor institute îl purtă în parte preponderată Marele Andrei, căci dorința lui învățată, dela începutul activității sale până la resuflarea cea din urmă, i-a fost, ca și poporul român se fie luminat și și el să sbôre la pământul promisiunei, unde curge lapte și miere!

Onorabilă conferență învățătorească!

Timpurile acele, din cari mai avem încă o mulțime de reminiscențe triste, mulțimă lui Dumneșu, au apus în mare parte, și astăzi la noi, precum drepturile omenesci, așa și cultura se privește de un bun comin, din care are să ia parte fiecare individ și în general fiecare clasă a populațiunii.

Cum-că între mijlocele, prin cari se pôte lăți o cultură solidă într'un popor, într'o națiune, locul cel dintâiu îl cuprind școlile destinate pentru educațiunea și instrucțiunea tinerimei, — aceea este un adevăr recunoscut în comun.

De aceea vedem, că înființarea, organizarea și cultivarea astorfel de institute, a ajuns astăzi a fi una dintre cele mai însemnate afaceri publice la toate poporele.

Recerînța fundamentală însă, care nu pôte fi trecută cu vederea, este, On. conferență, ca pe lângă atari institute de diferite ranguri trebue să fie și luminători, educatori, învățători adevărați cari să fie pe deplin cualificați și la înălțimea chemării lor.

Chiar și această instituțiune, care o reprezentați D-Vôstre, și adică conferența învățătorească cu abandonarea sistemului cu reuniunile învățătorești de până acum, instituțiune prescrișă de „Statutul organic” plasmuit de Marele Andrei, este un mijloc foarte însemnat pentru cualificarea învățătorilor, în care conferență învățătorii instruiți se consultă după experiența și praca lor în conformitate cu progresul sciinței despre unele probleme, din internul și externul școlei, precum și a se cualifica învățătorii rămași îndărăt de progresul în pedagogie, prin alți învățători mai cualificați.

Onorabilă Conferență! Domnilor învățători! Venerabilul cerculariu consistorial care a dispus această conferență învățătorească vi-sa împărțit pe calea sa la timpul său, — Programa cu obiectele importante ce sunt a se pertracta o cunoșceți, și a-ți avut timp a medita cu serioșitate asupra acelor teme, asupra materialului din cestiune.

La lucru deci Domnilor! Să nu slăbim nici decum; înainte cu Dumneșu, căci acesta e semnalul timpului! — Cu dragoste frățescă și bună înțelegere să lucrăm toți cu un gând și cu o inimă spre ajungerea scopului spre care năzuim!

Să ne silim a face adevărată chemarea și alegerea noastră, — căci acesta făcându-o, nu vom greși nici odată și vom înțimpina complăcerea Preavenerabilului Consistor archidieceșan ca senat școlar, prelângă eari declară conferența învățătorească din cercul *Medias* de deschisă.

Revista Externă

America și Spaniolii.

Americanii pretind cedarea *Manilei* și a întregii insule *Luzon*. Dacă plenipotențiții spanioli ai conferenței de pace s'ar opune la împlinirea în întregime a cererilor americane, trimișii americani au primit instrucții dela președintele Mac Kinley, să întrerupă îndată ori-ce pertractări mai departe!

În fața cererii neașteptate cu *Luzon*, trimișii spanioli au cerut respiriu până vor primi instrucții dela guvernul lor.

Scupschina Serbescă

Se vestesce din *Belgrad*, că regele *Alexandru* a sosit acasă luni, 10 l. c. n.

Regele va merge direct la manevrele dela *Kușevati*, însoțit de primul-ministru. De aci va călători la *Niș*, pentru a deschide scupschina.

Călătoria împăratului Germaniei.

Cum se scie împăratul *Wilhelm II.* în cursul călătoriei sale la *Ierusalim* avea de gând să cerceteze și *Egiptul*.

Se vestesce însă acum, că împăratul a abdis de călătoria la *Egipt*, numai pentru a putea însuși deschide corpurile legiuitoare germane. Astfel călătoria ce întreprinde să va scurta cu trei săptămâni și împăratul la sfârșitul lui *Novembre* va fi la *Berlin*.

Unele foi străine atribue călătoriei împăratului german importanță politică și își exprimă temerile că ea ar putea produce constelații politice.

Față cu aceste sciri, din izvor semoficios german se vestesce, că de vre-o constelație politică nu pôte fi teamă.

Pretutindeni, pe unde călătorește împăratul s'au luat măsuri severe de precauții pentru a pădi viața domnitoriului german împotriva vre-unui atentat, ce e temă că s'ar pute comite.

Din ROMÂNIA

(O frumoasă expoziție de pome). Ministerul român de domenii pune mari străduințe pentru ridicarea culturai pomilor și a rōdei lor în *Țară*, ca a unui bun izvor de bogăție.

Introducerea și împămentenirea de soiuri nobile, și răspândirea lor în *Țară* tot mai mult, e o țintă bine îngrijită și cu stăruință urmărită, a acestui ministeriu. Și în scurt frumoșe succese i-au încununat binecuvântata muncă. Ca să cam aibă o iconă a rezultatelor atinse, a aranjat o expoziție de pome în capitală, la ministerul de domenii. A spus multă lume. Și iată ce serie „*Drapelul*” de *Sâmbăta* trecută despre această expoziție:

„E o adevărată minune, mai ales când te gândești că toate fructele și toți pomii espusi sunt rōdele primei experiențe, care datează abia de patru ani.

„Funcționarii cărora se datoresce introducerea în țară a atâtor varietăți de fructe și de pomi roditori, merită totă lauda și totă încurajarea. Ei au făcut în același timp operă utilă și frumoasă, pe care am dori s'o vedem generalisându-se cât mai mult.

„Expoziția această dovedesce, că țara noastră pôte produce fructele cele mai frumoșe din lume, nu numai cu varietățile indigene, dar și cu varietățile de ori ce proveniență, care se pot perfect aclimatiza într'un sol așa de bogat și într'o climă așa de prielnică cum e a noastră. Va fi un nou izvor de bogăție pentru țară.”

Expoziția stă din produsele pepinierei statului, și s'a deschis în 3 Oct n. în aripa dreaptă a localului ministerului de Domenii.

Sunt două săli, din care una vastă, în care pomii și fructele sunt expuse în cantități considerabile. *Strugurii* mai ales, înșirați în ciorchini pe pereti, sau jos în străchini, atrag privirea. A-i descrie e imposibil, atât de numeroșe sunt și atât de fru-

mose varietățile expuse. De asemenea *perele* și *merele* sunt superbe.

Cinci dovleci, (curcubete, bostani) de câte 105, 110, 115, 117, și 125 chilograme fiecare, sunt puși în ferestre! Acești dovleci urieși sunt produși în pepiniera *Petrești* de lângă *Focșani*.

(*Manevrele române*) Dl general *Beren-deiu*, ministru român de războiu împreună cu trimișii speciali și cu toți atașaii militari străini, a plecat în 8 Oct. n. la *Roman*, cu trenul de seara, spre a întâmpina în ziua următoare pe M. S. Regele și pe A. S. Ducele de *Saxa-Meiningen*, la sosirea *Lor* acolo.

În 9 Oct. apoi, la 10 ore a. m. M. S. Regele *Carol* cu statul său major și cu Ducele de *Saxa-Meiningen* au plecat la *Roman*, pentru a asista la manevrele corpului IV de armată.

Gările până la *Roman* au fost toate pavoasate și împodobite cu verdetăți!

Trenul regal a sosit în *Roman* la orele 5 sera.

Orașul a făcut Regelui iubit, o primire grădîoasă.

(*Seminar pedagogic universitar*). Dl C. *Dimitrescu* Iași a înaintat ministerului român al instrucțiunii, planul și regulamentul pentru organizarea seminarului pedagogic-universitar.

În seminar se vor preda studii teoretice, lecțiuni practice și conferențe. Vor putea fi primiți numai studenți ai facultăților de științe și litere, cari vor fi trecut cel puțin două esamene.

(*Rector al universității*). Profesorii Universității din *București* au procedat Duminecă la alegerea decanilor și rectorului Universității, conform prescripțiunilor noiei legi a învățămîntului superior. Candidați pentru rectorat au fost d-nii N. *Culian*, A. *Xenopol* și *Caraiani*. A fost ales dl *Culian*.

Expozițiile dela Sebeș.

I. Precum am anunțat deja și noi, „*Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului*”, arangiază din 26 până în 30 *Octobre* n. c. în *Sebeș* ul-săsesc, 2 expoziții.

În scopul de a înainta pomăritul și viieritul, „*Reuniunea*” arangiază în cele patru zile amintite, expoziția de pome, struguri și derivatele lor, avînd a se împărți premii de stat în sumă de 200 corône.

Expoziția va cuprinde pome și struguri în stare naturală, deasemenea derivatele lor: pome uscate și ferte, lietar, compot, dulceață, must, vin, rachiu, oțet, oleu. etc.

Expoziția se va deschide în 26 *Octomvrie* la 1 oră d. a. în edificiul școlei române gr. or.

Ca exponenții pot lua parte afară de membrii *Reuniunii*, locuitorii din întreg comitatul *Sibiului*, dar premiile se vor încuviința numai membrilor.

Merele, perele, gutuile și persecile au să fie expuse fiecare soi în câte cel puțin 5 exemplare, ear' prune, nuci, struguri, etc. câte trebue spre a umplea un tăier îndatinat.

Primirea obiectelor în expoziție se face cu începerea din 22 și până la 25 *Octomvrie* st. n. prin comitetul aranjator local, care îngrijește de toate cele de lipsă.

Cu totul exchiși dela expoziție sunt strugurii și tot ce ar proveni din viile puse sub opreliște din cauza *filoxerei*.

Exponenții cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar *Reuniunii*, despre ce trebue făcută arătare, le vor lua în primire până *Joi*, în 3 *Noemvrie* st. n., la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

Exponenții sunt îndatorați a se îngriji înșiși de transport.

Din pomele ce s'ar trimite spre vînzare trebue expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

Se vor distribui diplome de recunoștință și se vor împărți 48 premii de stat, în suma de 200 corône.

În scopul premiarei, comitetul central a instituit un juriu de 12 membri, între cari domni: *Demetriu Comșa* profesor ca presi-

dent, și *Victor Tordășianu*, oficial consistorial, ca secretar al juriului, iar ceilalți, fruntași de prin comunele din partea locului.

Juriul ia în primire lista generală a obiectelor expuse, le esamîneză pe rînd și apoi se consultă asupra premiarei.

În ședința, ce urmăze examinării obiectelor membrii juriului se pronunță hotărînd prin majoritate de voturi, premiarea.

Împărțirea premiilor se face în mod sărbătoreșc *Duminecă* d. a., la 30 *Octomvrie* st. n.

Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja adevărata propășire în ale pomăritului și viieritului. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intenția vîdită de a străluci cu pome și struguri în exemplare de paradă, ci mai cu seamă rentabilitatea și valoarea economică, nobleța fructelor expuse, deasemenea hărnicia și priceperea vîdită, meritele câștigate pe tărîmul pomăritului și viieritului, respective în cutare ram înrudit. Deci fructele, cari întrunesc condiții economice aievea prințioșe se vor privi ca fiind mai pe sus de cele altcum chipeșe și uriașe, însă puțin căutate, netrainice sau pătîmind de alte scăderi.

Ca pome vrednice de premiat se consideră mai ales pomele îndeplin desvoltate, fragede și sănătoșe, forte trainice, culese și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoșe și avînd mare trecere la noi și aiurea.

Dela premiare se vor exclude pomele culese în pargă, viermănôșe, mult puțin putrede, noduroșe, bătute sau altcum vătimate, deasemenea pomele de soi recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

La struguri, înțetatea se cuvine strugurilor mari, grei, bine închegați, trainici, îndeplin coțți, forte dulci și aromatici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

Dela premiare se vor exclude strugurii acri, atinși de mucegai sau înzeștrați cu bobe (bône) relativ mititele și deșirate.

Pulberea fără fum

— Un mare progres! —

Este colosal progresul ce a rezultat pentru armate din introducerea pulberii fără fum. Drept ilustrare, lăsam să urmeze aci, după „*Voința Națională*” din *București*, darea de seamă a rezultatelor observate în exercițiile de tragere cu tunul, ale artileriei române. Iată ce se raportază:

Tragerile de instrucție și războiu în anul acesta s'au terminat (în *Țară*) deja la trei brigăzi de artilerie, și rezultatele au fost foarte satisfăcătoare.

S'a anunțat deja la timp, că anul acesta se pregătea artileriei o înaintare pe calea progresului, prin întrebunțarea pentru prima oră în tunuri a pulberii fără fum, fabricată la pulberăria militară dela *Dudești*, în cartușe studiate de acest stabiliment. S'au făcut acum experiențe cu acest fel de pulbere și conclusiunile obținute sunt destul de convingătoare:

1. Pentru aceleași calități balistice ale tunului, s'a întrebunțat o încărcătură de pulbere fără fum cu $\frac{2}{3}$ mai mică decât cea până în prezent.

2. Variațiunile iutei inițiale dela o lovitură la alta fiind cu $\frac{2}{3}$ mai mici la pulberea fără fum decât la pulberea neagră, deci precisiunea tunului s'a sporit cu atât mai mult.

3. Obosela tunului și afetului s'a micșorat cu $\frac{1}{2}$, ceea-ce constituie un avantaj, nu numai pentru conservarea materialului, dar chiar pentru repedițiunea tragerii, de-ore-ce recutul tunului este micșorat cu $\frac{1}{5}$.

4. Artileria în poziție de tragere nu va mai fi vîdută dincolo de câteva sute de metri din cauza lipsei de fum.

5. Tragerea mai multor baterii în grup se pôte considera ca posibilă totdeauna, ne mai producînd un nor de fum, care împedea vederea punctelor de cădere sau spargerea proiectilelor, de unde rezultă o înlesnire în regularea tragerii și înlăturarea jenei ce bateriile își ocașionau reciproc, când vîntul alunga fumul în lături.

6. Interiorul țevei e totdeauna curat, și astfel nu este nevoie, ca în trecut, a se procede, după câteva lovituri, la ștergerea țevei.

În resumat s'a câștigat enorm pentru tunurile actuale din punctul de vedere al conservării materialului, al repediției, precisiunii și al principiilor tactice.

O operă importantă.

Precum se vestese, România se apucă de construirea unui canal, care atât în importanță cât și în practicabilitate va lăsa departe înăpoia sa renumele Porților-de-fer, cu care atâta se fălesc ungurii noștri. E vorba de tăierea unui canal navigabil, care se împreună Dunărea dela Cernavoda cu Marea Neagră la Constanța! Tot transportul cel mare ce ați merge pe Dunăre, mii de corăbii pe an, nu va mai face încungiuorul cel mare Cernavoda--Brăila--Galați--Tulcea--Sulina etc., ca să ajungă la Constanța și de aci spre Constantinopol ori Orient, ci dela Cernavoda pe o de 7-ori mai scurtă cale, ajunge de-adreptul la orașul lui Ovidiu. Singur dela Cernavoda până la Sulina, *cruță un drum de 318 kilometri*, (iar dela Sulina la Constanța mai sunt 140 kilometri!)

Canalul va fi lung de abia 60 kilometri. Deci o corabie ce merge pe Dunăre dela Cernavoda cu destinație pentru Constanța, în loc de 450 de kilometri, va merge — 60 numai! De 7-ori mai scurt!

Prin asta portul dela Constanța va fi ridicat la rang și importanță de port universal de primul rang!

Dar apoi celelalte importante toate: Canalul va trece cu ambii săi țărmi pe pământ românesc, și se construiește aproape la marginea dinspre Bulgaria a Dobrogeiei! Ceea-ce până aci se plângea tot neamul românesc: că prin alipirea Dobrogei România nu are graniță naturală spre Bulgaria, ci e un câmp deschis: de aci încolo nu va mai fi, ci va fi scutită și de o puternică graniță naturală, de un canal mai puternic ca, de pildă, apele Tisei!

AVIS! Cu finea l. c. st. v. se va sista expediția „Telegr. Rom.” tuturor acelor, cari mai restază din abonamentul a. c. Deci rugăm pe toți prenumerații, cari doresc a nu se lipsi de fîie, să solvîscă nesmintit până la finea lui Septembrie c. v. întreg restul abonamentului.

Administrația „Telegrafului Român”.

Noutăți.

Scire personală. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diocesan Nicolae Popea dela Caransebeș, precum vestește „Fîia Diecesană”, se află din săptămîna trecută la Baile-Erculane.

Rusia mai umană. Să nu pară nimerei curios acest titlu. A trebuit să-l dăm știrii de mai jos. Am arătat ordinul Germaniei privitor la întrebuirea armei la tulburări de cetățeni: *să se folosească aspru*, ȋice. Dar în același timp în Rusia s'a dat un ordin în aceeași cauză, care e chiar contrar dela cel german. În el se ȋice:

„Chemarea armatei în prima linie e „aceea, ca să apere pe cetățeni; dar n'ar „corespunde nici demnității militare, ca ea (armata) să întrebuițeze „arma contra unor cetățeni ne-armați, cu „atât mai vîrtos nu, că se știe, că și o „vorbă bună și cumințe e destulă pentru a „suloca tulburări fără forță”.

Congregația Aradului a respins Marți aruncu de 20% propus pentru coperirea banilor furați de Krivány. Cei dela căarma comitatului au rămas consternați de acest rezultat neașteptat!

Un omor desperat. În 6 Oct. avocatul Vasile Olteanu din Blaj eșind bu esecutorul în o comisie la Hususău pentru o pretensie a băncii „Patria” față de proprietariul ungur Orbok, a fost împușcat de Orbok

A murit îndată. Ucigașul și-a dat și sieși un glonț în cap și a murit pe loc și el.

Drumul de fer Hațeg-Caransebeș. În 30 Sept. n. s'au pertractat în ministeriul de comerț, sub președinția secretarului de stat Dr. Iosif Schmiedt, cererea de concesiunea „Societății pe acții de mine și turnătoare din Călan” (com. Hunedorei), ca petentă, cu participarea autorităților respective interesate. Linia numită va împreuna linia Timișoara-Orșova cu linia Simeria-Petroșeni. Va fi lungă de 76 Kilometri. Speșele de construire îi sunt evaluate în 3.800.000 fl., adică vre-o 50.000 fl. de Kilometru.

Speșele astea atât de urcate le motivează terenul cel foarte greu de exploatat, muntos, pe unde are să fie construită linia. Societatea numită se obligă, că în doi ani să dea gata linia. Prin asta se va promova mult valoarea cărbunilor din minele de cărbuni dela Petroșeni, și celelalte mine de pîtră prețioasă de pe Valea-Jiului.

Așa ceva numai în Pesta se pôte! Într-o fîie din „capitala și reședința” maghiară cetim, că până o comisie și poliția făceau aspre cercetări la ministeriul de finance în cauza furtului de timbre, despre care am amintit și noi, — până atunci din odaia de vis-à-vis, din cancelaria turnătoare de fer, *bre-cine a furat patru pardesiuri, o pereche de nădragi și 10 fiorini bani gata!*

† Ioan Klamarik, figură cunoscută pe terenul instrucției publice în Ungaria, a încetat din viață Sămbătă la Nessel (Beszterczébánya) în etate de 66 de ani. *Klamarik* a fost profesor, director și director suprem, de școle, ear din 1883, după promulgarea legii pentru școlile medii, a funcționat în minister ca ocărmuitor al școlilor medii din patrie, aplicat în această demnitate de ministerul Trefort. Din 1896 a trăit în pensie.

O nouă păreche de hoți domnesci. Tribunalul din Timișoara a tras în cercetare pe funcționarul dela oficiul de dare de acolo *Hegyi Károly*, pentru falsificare de documente publice în 113 casuri și pentru înșelătorie în 23 casuri, ȋr pe soția lui pentru complicitate în 102 casuri.

Hegyi, pentru a-și acoperi trîbuințele unei vieți prădătoare ce ducea, se folosea de un soi unic de furătură: Prin acte falsificate cu mîna sa, asigna și trimetea la particulari în provincie bani din oficiul de dare. Ear nevastăsa, cu câte-va ȋile înainte călătoreea în comunele respective, și cu documente ȋiași false, ridica dela postă banii asignați. Suma banilor furați e vre-o 8000 fl.

O licitație interesantă la Paris. După-cum se depeșeză din Paris, grafologii din procesul Esterházy pretind licitarea mobilierului romancierului *Zola*, pentru scoterea celor 30.000 franci, la cari a fost osândit romancierul ca să le plătească lor. Prietini lui *Zola* s'au pus să adune suma această, și la licitație, deja primul oriect îl vor ridica 30.000 fl., ca astfel să curme licitația mai departe a lucrurilor scriitorului.

„Mehet!” N'a trecut multă vreme, de când clopotele dela gări, cari cu zgomot asurzitor vesteau călătorilor să se urce pe tren, au fost cassate întâiu în Austria apoi la noi. Acum sosește scirea, că și vestitoreler plecării „indulă” și „mehet”, atât de sonor și din rășputeri zberate de cătră conductorii Ungariei, li se pregătesce mîrtea.

În Austria se face începutul. Cum se anunță din Viena adică, ministrul căilor ferate austriace a dat ordin, ca din 1 Novembrie începînd aceste strigăte să nu se mai audă pe liniile austriace, căci mai ales nîptea conturbă somnul pasagerilor. Conductorul va da semn de plecare prin ridicarea lămpii sale. — Se vorbesce că și din Ungaria, se scôte „mehet”-ul.

Circulația ȋiarelor în Ungaria. Despre circulația de ȋiare în Ungaria în anul trecut găsim date interesante în raportul ministrului de comerț cătră dietă. Dintre cele 1203 jurnale și reviste apărute în acel an s'au trimes în străinătate 3.5 milioane exemplare (în 1896 5.9 milioane). E mare

numărul celor venite din străinătate: 9.1 milioane exemplare (în 1896 8.8 mil), singur din Austria au intrat 8.3 milioane. În Ungaria s'au dat pe postă în anul trecut cu totul 83.5 milioane de exemplare de jurnale. Numărul total al exemplarelor de jurnale date pe postă și trimise în țără și străinătate împreună cu a celor venite din străinătate anul trecut, face 92.6 milioane.

Care automobile la armată. Cercu-rile conducătoare ale armatei comune de mult se ocupă cu ideea, de a introduce care automobile în folosirea armatei, pentru transportarea tunurilor și a muniției de războiu. Cu nîuele care au făcut ȋilele aceste în Viena prima încercare, care a avut un succes peste așteptare bun.

PARTEA LITERARĂ.

Proverbele populare.

— Însămnătaea lor —

Disertație ȋinută în Apoldul-românesc la adunarea Departămintului V. (Seliște) al „Asociațiunii”, în Maiu c. de preotul

Ioachim Muntean.

(Înceiere.)

Dacă nu știți cruța, ori cruțând faci lucru de-a 'ndosele, ȋi-se ȋice că „ești scump la țărîte și eștin la fîină”.

Dacă din negrije ori din sgărzenie reu aplicată ajunge cineva la pagubă, se ȋice despre el: „Pentru un cuiu a perdut potcova”, ori „pentru șorlic a perdut slănină”.

Aușim vorbindu-se că „norocul e orb”, și vorba se nimere de multeori.

Când îi vine cuiva un câștig mare pe neașteptate, se ȋice: „Pe cutare l'a vîdut Dîeu”. Iar dacă cineva așteptă ca binele se-î vină pe nemuncite, așa numai de-a gata, îi aplicăm ȋicala: „Pică pară mălăiață în gura lui nătăfleată”.

Ciudată ce-i și firea omului: „Din ce bej, din ce ai mai bea”, și dela ce-l oprești pe om, la aceea se 'ndemnă. Numărul făcătorilor de rău crește, pare-că alătura cu ceata celor puși de păditori ai ordinei publice. N'a fost însă tot așa. Mai de mult preotul era aproape singurul trăitoriu al moralității și era pôte mai bine și de el și de popor. Ômenii umpleau bisericile, nu ca acum crîșmele. Atunci se putea ȋice: „Cu condacu umpli sacu”. Acum lucrurile s'au schimbat, și din „sfânta preoție” unii încercă să facă o „prîstă lefterie”.

Toți umblă după câștiguri și năzlese la lefuri mari. Să nu uităm însă, că cine împarte simburii: „Cu leafa îți dă, iar cu cîda 'ȋi scôte ochiu”.

Sunt ômenii ușurateci, cari fără trebuință și fără multă cugetare se-implântă'n datorii, uitându-și că „datoria e ca rîia”, anevoe scapi de ea. De aceea cu drept cuvînt se ȋice, că „Cine nu-i dator, e destul de bogat”.

Meseriile sunt bune, și se te miri, că poporul nostru, care prin ȋicala că „o meserie face cât o moșie”, le recunoșce însemnătaea, totuși nu ajunge la păreri mai bune, luându-și pildă dela străini, se le îmbrățișeze cu mai multă căldură. Țăranul se uită peste umăr la meșterugari, deși vede bine că mereu are lipsă de el. Mergînd cu lucru la țigan 'i aruncă vorba cam rîdînd, dar în bajocură: „E bine de tine mă, că cum dai cu ciocanu îndată capeți banu”.

Toți bărbații ar vrea să aibă neveste frumoșe. Asta însă nu se pôte, fiind-că „obrazul subțire cu multă cheltuială se ține”. Dar ômenii cu judecată sănătoșă nu se uită numai la frumșeta din afară, care ca și florile, se trece în curînd; ci privesc mai adînc la înșușirile din lăuntru. De aci provine apoi deosebirea în păreri, că fiecare pôte ȋice: „Nu-i frumos ce-i frumos, ci-i frumos ce-mi place mie”.

Omul e din firea lui prepuinelnic. Când te vede povestind cu cineva de aproape, își gîndesce 'ndată: „În ori-ce șoptire este și v'r'o diavolie”.

Românul are minte bună, numai cât e cam greoiu la judecată, își trage sama prea tîrdu. De aceea se rîgă Sasul: „Dă-mi Dîmne gîndul Românului din urmă”.

Dar cu atât mai sprinten pășese el la lucru, unde nu numai că e harnic, ci și răbduriu. Țăranul ȋice cu drept cuvînt: „Cine

măneacă, nu 'ntuneacă” și că „Un cîas al di-mineți plătesce cât trei de după prînz”. De aceea încă din zarea dimineții sare din așternut, aducîndu-și aminte de ȋicala: „Cu somnu nu faci car și boi” — plăcă vesel cu mic cu mare la lucru, muncesce din nîpțe până în nîpțe, aorea flămînd și setos, pe veac bun și rău, cum dă bunul D-zeu. El cu adevărat urmîză cuvîntul scripturii, agonisindu-și cele de traiu „în sudorea feței sale”. Iar femeea, harnică găzdoe acasă, precum și vrednică to-vareșe de muncă a soșului ei la lucrul câmpului, împarte — cum se ȋice, cu bărbatul sau „traiu și mălaiu”. Veselă fiind din fire și sîrguincioșă, ea „merge la lucru torcînd și cîntă lucrînd”.

Câtă vreme țăranul și țărana romană așa vor fi, nu ne temem c'om peri!

Multe ași mai avî de ȋis, dar am eșit paremi se cu postata și mă tem nu cumva să vi-se urască că v'am ȋinut atîta 'n gura mea și pe urmă să mă pomenesc că-mi ȋiceți: Ôre nu știi că „Vorba multă-i sîrăcie”?

De aceea încheiu, și plin de admirațiune pentru neprefuita comoră de înțelepciune, ce residă în proverbele și ȋicalile populare, cari ca un izvor limpede și nesecat țîșnese din creierul țăranului român și se strecură prin viața lui de tôte ȋilele, rîcorindu-i inima și mîngăindu-l în multele lui nîcăzuri, — strig cu înșuflețire:

Trăiască poporul nostru, poporul românesc!

VARIETĂȚI

Un uriaș cuib de șerpi. În comuna Brebu lângă Cămpina, precum cetim într'un ȋiar bucureștean din săptămîna trecută, în pădurea Eforiei, aproape de sat, este un copac mare de fag, scorburos.

Venind cu vacile de la pășune, soția unui locuitor dădu drumu vițelului să sugă lapte dela vacă. Ea vîdă însă că după câte-va sugături, vițelul lasă țîța, sare de vre-o trei ori, apoi cade jos mort; femeia bănuind ceva, se uită în gura vițelului și vede gingiile vi-nete.

Incredințată fiind că vaca e suptă de șerpi, și că din veninul lăsat s'a otrăvit vițelul, dă veste la căți-va vecini, cari armîndu-se cu puști și topîre, au dat drumul vacii, care și plecă imediat spre copacul scorburos. Acolo ajunsă, vaca începe a mugi, iar din copac încep a se lăsa la vale mai mulți șerpi, unii ajungînd, după spusele unui confrate din provincie, lungimea de 3 metri, iar grosimea unui picior de bărbat. Locuitorii trag focuri de puști și isbutesc a omori 5 șerpi dintre cei mai mari.

Copiii însă, spre a stîrpi cuibul de șerpărie, au dat foc copacului ardînd în scorbura de jos mai mulți șerpi, iar cei din scorbura de sus umblau furnicînd pe crăci; apoi cădînd tulpina, au eșit din scorbura, și erau cu cei de pe crăci mai bine ca la 200, mai mici și mai mari, din cari locuitorii Brebeni au izbutit a mai omori vre-o 50, cari au fost îngropați; a mai căzut din scorbura vre-o baniță de ouă. Cu tôte acestea cei ascunși flueră și acum căutînd culcușul și tîrîndu-se peste ouele sfărîmate.

Îl snpără... Un becher de profesie, mergînd în zori de ȋi acasă, oftează trist: Ar fi frumoșă de-ar lăfi mult vară, dar are o mare scădere: abia se face sară, abia se așază omu cum se cade în birt, și se și crêpă de ȋiuă!...

Din public.

Declarațiune.

Dl. Vasile Ivan în Octomvrie 1897 a ocupat postul de învîțător și cîntăreț la biserica noastră locală, în care post funcționează și astăȋi. — În tot timpul, dela întrarea în funcțiune, a satisfăcut și satisface chemă-rei D sale pe deplin, avînd o purtare morală pe deplin corîspunzătoare. —

Turcheș la 23 Sept. st. v. 1898.

Ir. D. Eremie m. p. preșepintele comit. paroch., *An. Bârsean m. p.* învîț. drig. *Ioan Pascu m. p.* notarul com. paroch.

Cele cuprinse în această declarațiune fiind adevărate, se certifică și din partea Oficiului parochial local.

Nicol. Soiu m. p. paroch local.

Nr. 461—1898 protpresb. [187] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Hundorf cu filiile Domald și Senereuș, protopresbiteratul Mediașului, se descrie concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post satorite în sedința comitetului parochial din 26 Aprile 1898, dau suma de 256 fl. anual.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei, se pot primi dela oficiul protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 30 August 1898.

Romul Mircea,
protopop.

In *Tipografia archidieceșană*
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei
Născătoare de Dumnezeu

și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase . . . 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiiu.

Din

„Biblioteca de popularizare”,

pentru literatură, artă și știință,

au apărut până acum :

Nr. 1 <i>Nuvele siberiene</i> , de Vladimir Korolenko;	Nr. 19 <i>Nuvele estra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 2 <i>Nuvele țărănești</i> , de Björnsterne Björnson;	Nr. 20—21 <i>Stilul în artă</i> , de Hans Sebastian Schmid;
Nr. 3 <i>Nuvele și povestiri populare</i> , de Lew N. Tolstoi;	Nr. 22 <i>Un roman în nouă scrisori</i> , de Teodor M. Dostoiewski;
Nr. 4 <i>Schițe și tablouri</i> , de Ioan Neruda;	Nr. 23 <i>Poesii</i> , traduceri libere în versuri de Sully Prudhomme;
Nr. 5 <i>Șese nuvele</i> , de I. P. Iacobescu;	Nr. 24 <i>Studii și portrete literare</i> , de Jules Lemaitre;
Nr. 6 <i>Nuvele de H. de Balzac</i> ;	Nr. 25 <i>Pilone</i> de Wilhelm Bergsöe;
Nr. 7 <i>Din viața poporului</i> , de Alecs. Swientochowski;	Nr. 26 <i>Darwin, viața doctrina și importanța lui</i> de A. de Condolles și A. Südekum;
Nr. 8 <i>Pe apă</i> de Guy de Maupassant	Nr. 27 <i>Schițe din California</i> , de Bret Harte;
Nr. 9 <i>Nuvele alese</i> , de Al. Puskin;	Nr. 28 <i>Simplu</i> de Traian Demetrescu;
Nr. 10 <i>Omni și scrieri</i> , de Georg Brandes;	Nr. 29 <i>In Loui!</i> de Paul Hervieu;
Nr. 11 <i>Din Cartea cântecelor</i> , de H. Heine;	Nr. 30 <i>Scrisoarea furată și alte povestiri estra-ordinare</i> de Edgar Poë;
Nr. 12 <i>Liga tinerimii</i> , comedie în 5 acte de Henric Ibsen;	Nr. 31 <i>Don Iuan</i> pe Molière;
Nr. 13 <i>Domna Marchisă și alte nuvele</i> de Quida;	Nr. 32 <i>Poesii alese</i> , de Al. Petöfi;
Nr. 14 <i>Lăutarul din Cremona</i> , de Francois Coppée;	Nr. 33—34 <i>In temniță</i> de Z. C. Arbure
Nr. 15 <i>Ilka și alte nuvele</i> , de Al. Dumas fils;	Nr. 35 <i>Crîng și luncă</i> de T. Duțescu-Duțu;
Nr. 16 <i>Nuvele de Guy de Maupassant</i> ;	Nr. 36 <i>Chestiuni literare</i> ed M. Strajan.
Nr. 17—18 <i>Suferințele tinărului Werther</i> de Wolfgang v. Goethe;	Nr. 37 <i>Antologie sanscrită</i> , de G. Coșbuc
	Nr. 38 <i>Femea îndărătnică</i> , de V. Scha kespeare;
	Nr. 39—40 <i>Cestiuni literare</i> , de M. Strajan

Un nr. broș. 16 cr., leg. 30 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiiu.

In *Librăria Tipografiei Archidieceșane, Sibiiu*
se află spre vânzare *diferite icône după cultul oriental*
precum :

Mărimea :	39/60 cm.		47/83 cm.		55/68 cm.		58/79 cm.		63/100 cm.	
	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin	simplu	fin
Sf. Nicolae	5.—	6.—	10 50	6 50	16.—	10 25	20.—	11.—	28.—	—
Sf. George, călare	6.—	6 60	11 50	7 50	18.—	11 50	22.—	12.—	30.—	—
Sf. Dumitru	5.—	6.—	10 50	6 50	16.—	10 25	20.—	11.—	28.—	—
Botezul Domnului	6.—	6 60	11 25	7 50	18.—	11 50	22.—	12.—	28.—	—
Sf. Treime	6 50	7.—	12.—	7 50	18 50	11 50	22.—	13.—	30.—	—
Maica Domnului	6.—	6 60	11 50	7 50	18.—	11 50	22.—	12.—	30.—	—
Ilie în carul de foc	6 50	7 50	13.—	8.—	20.—	12.—	23.—	14.—	33.—	—
Născerea Domnului	6.—	7 50	14.—	9.—	22.—	14.—	28.—	15.—	36.—	—
Adormirea Maicii Domnului	7.—	8.—	14.—	9.—	22.—	14.—	28.—	15.—	36.—	—
Învierea lui Christos	6 50	7.—	14.—	8.—	21.—	13.—	28.—	15.—	32.—	—
Bunavestire	5 50	6.—	12.—	7 50	16.—	13.—	24.—	13.—	30.—	—
Ion în pustie	5.—	6.—	10.—	6.—	16.—	10.—	21.—	13.—	28.—	—
Mormântul Domnului	—	—	—	15.—	27.—	18.—	36.—	21.—	42.—	—
Fuga la Egipt	6 50	8.—	12 50	9.—	22.—	12 50	30.—	15.—	34.—	—

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Câștigul cel mai mare

[în cazul cel mai favorabil

[185] 1—2

1.000,000 Coróne.

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen.

Speciell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

		Kronen
1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
15650 à 170, 130 100, 80, 40		
50,000	Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Cari se trag în șese clase.

In curând începe a treia mare loterie de clase reg. ung. Ea conține

100,000 și 50,000
losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate din losuri trebuie să fie trase conform specificărei alăturate și prospectul de câștig este enorm de mare.

In total vin treisprezece milioane 160.000 coróne spre decideră sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitoare comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan

pentru un întreg los original I. clasă fl. 6.—

„ o jumătate „ „ I. „ „ 3.—

„ un pătrar „ „ I. „ „ 1.50

„ o optime „ „ I. „ „ .75

se expedeză cu ramburs sau pe lângă trimiterea înainte a sumei. Liste oficiose se expedeză după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuează publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cât mai curând, cel mult până la

22 Octobre a. c.,

direct la

A. Török & Co.

colectori principali

ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta. V. Waitznerring 4/a

Scrisore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von Original-Los 1. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl. } ist per Nachname zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genaue Adresse.

Orologie de buzunar americane.

Cu garanță, că nickelul nu-și schimbă colórea, construcția mai esactă și mai bună decât a celor mai scumpe.

Prețul de bucată florini 3.—

Pe lângă garanță, până unde ajunge provisiunea.

Lângă orologiu lanț argintit cu 60 cr.

Aparat de ras — automat.

Fox, fabricat veritabil de solingen, distins la multe esposiții, nu cere praxă. Tăierea eschisă. Lucru curat și comod. Scutesce de bóle de piele. Durabil și scutesce de spese.

O bucată fl. 3.—

Tăișul *** e din oțel strălucitor, celelalte părți din alpaeca.

Un tăiș separat lângă el fl. 1.—

Se pot comanda la:

POLLÁK SÁNDOR, reprezentantul principal.

Budapesta, V. ker. Kálmán-utca 17.

Colectanților se expedeză la 5 bucăți, unul gratis. [183] 4—30

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.